

УДК 336. 7.531.2

JEL M20, M21, M59, C80

DOI 10.32782/2786-765X/2025-9-10

Гудзь О.Є.

доктор економічних наук, професор,  
професор кафедри фінансових ринків та технологій,  
Державний податковий університет  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9982-7328>

## ФІНАНСОВА ЕКОНОМІКА: СТРАТЕГІЧНІ СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ У ЗРІЗІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті уточнено, що фінансова економіка є фундаментальним компонентом сучасного глобального світу, оскільки вона поєднує в собі елементи фінансів та економіки. Відмічено, що глобалізація та цифрові технології мають значний вплив на фінансову економіку, трансформуючи способи ведення бізнесу, управління фінансами та доступ до послуг, виявлено позитивні та негативні аспекти цього впливу. Обґрунтовано три можливі стратегічні сценарії розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифрових технологій на найближче десятиліття (цифрове панування; регуляторний баланс; децентралізовані фінанси) та окреслено їх ключові характеристики. Наголошено, що фінансова економіка стоїть на межі великих змін, які зроблять її більш технологічно досконалою, екологічною та інклюзивною, визначено ключові стратегічні орієнтири щодо розвитку фінансової економіки в умовах глобалізації та цифрових технологій.

**Ключові слова:** фінансова економіка, фінансова система, глобалізація, цифрові технології, стратегічні сценарії.

**Постановка проблеми.** Актуальність передбачення можливих стратегічних сценаріїв розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифровізації зумовлена тим, що у сучасному світі фінансові ринки стали більш взаємопов'язаними, а капітали можуть швидко переміщуватися між країнами, водночас, глобальні економічні кризи, такі як пандемія COVID-19 та агресивна війна росії показали вразливість фінансових систем. Крім того, розвиток фінансових технологій (FinTech) змінює традиційні моделі ведення бізнесу у фінансовій сфері, впровадження цифрових платіжних систем, блокчейн-технологій та штучного інтелекту відкриває нові можливості для підвищення ефективності, зменшення витрат і покращення обслуговування клієнтів, а сучасні споживачі все більше орієнтуються на цифрові рішення та очікують швидкості, зручності та персоналізації у фінансових послугах і зростає увага до соціально відповідальних інвестицій та екологічної стійкості. Наразі, глобалізація та цифровізація призводять до змін у регуляторних вимогах, тобто країни повинні адаптувати свої законодавства, щоб забезпечити захист споживачів, фінансову стабільність і запобігти фінансовим злочинам, таким як відмивання грошей, тінізація, корупція. Усе це вимагає від держав і бізнесу адаптації до нових умов та розробки нових стратегічних орієнтирів, які враховують глобальні тренди, ризики й невизначеність, включають інноваційні підходи до обслуговування клієнтів, що

забезпечить конкурентоспроможність, стійкість та інноваційність фінансових систем, а також задовольнить потреби сучасного суспільства і що неможливо досягти без передбачення можливих стратегічних сценаріїв розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифровізації, що й підтверджує своєчасність на критичну важливість представленої статті.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** Дослідження проблем фінансової економіки у зрізі глобалізації та цифровізації привертає увагу багатьох науковців з України та Європи, особливо вагомим напрацюванням й пропозиціям знаходимо у публікаціях, таких учених, як: В. Білявський, Ю. Білявська, Ю. Уманців, Я. Шестак, О. Журба, А. Хаванов [1], О. Болдуєва, А. Горбунова, Ю. Кусакова [2], Д. Гелд, Е. Мак-Грю [3], Н. Демчишак, Р. Лоїк, А. Лоїк [4], В. Довгалюк [5], Ю. Козир [6], А. Линенко, Є. Герценко [7], В. Поліщук, Л. Ішук [8], Л. Примостка, О. Чуб [9], П. Пузирьова [10]. Це лише кілька прикладів, і, звичайно, є багато інших науковців, які роблять внесок у цю важливу галузь досліджень, проте, відзначимо, що відсутні розробки щодо стратегічних сценаріїв розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифровізації хоча б на найближчі десять років, що й обґрунтовує доцільність нашої розвідки.

**Метою статті** є розробка й обґрунтування можливих стратегічних сценаріїв розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифрових технологій.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Фактично, фінансова економіка вважається фундаментальним компонентом сучасного глобального світу, оскільки вона поєднує в собі елементи фінансів та економіки, що дозволяє глибше розуміти як фінансові ринки функціонують, як фінансові інститути взаємодіють з економікою і суспільством, як інвестори ухвалюють рішення, які механізми впливають на розподіл ресурсів, формування цін і ризики. Тобто, фінансова економіка впливає на кожен сферу нашого життя, від політики до технологій. Її сутність полягає в управлінні ресурсами, капіталом та фінансовими інструментами для забезпечення економічного зростання, розвитку та стабільності, що зумовлює й підвищення її ролі у глобальному контексті. Так, завдяки фінансовій економіці, країни стають все більш взаємозалежними й все тісніше інтегруються через торгівлю, інвестиції та кредитування, що підвищує її важливість для розуміння глобальних тенденцій. Фінансова економіка сприяє мобілізації капіталу для інвестицій у різні сектори, що є критично важливим для економічного зростання, а розвиток фінансових технологій (FinTech) змінює способи управління грошима та робить послуги доступнішими. Зростання фінансових зв'язків підвищує ризики, пов'язані з фінансовими кризами, війнами, пандеміями чи зміною клімату, що робить фінансову економіку важливим інструментом адекватного реагування на економічні виклики, шляхом адаптації політик та аналізу й управління ресурсами. Фінансова економіка також досліджує, як фінансові рішення впливають на соціальні та політичні процеси, включаючи нерівність доходів та доступ до фінансових послуг. Таким чином, фінансова економіка є важливим елементом сучасного глобального світу, надаючи необхідні інструменти для аналізу, прийняття рішень і управління фінансовими ресурсами в умовах постійно змінюваного середовища. Зараз фінансова економіка переживає трансформацію через цифровізацію, нові екологічні стандарти та геополітичні зміни. А, «характерною особливістю глобалізації фінансових ринків є те, що вони забезпечують можливість вільного руху фінансового капіталу» [5], що «в умовах цифровізації економіки FinTech не лише підвищує продуктивність існуючих платіжних систем, але й сприяє створенню нових моделей взаємодії між учасниками фінансових ринків» [2]. Саме, «завдяки відкритому банкінгу споживачі отримують можливість безпечно ділитися своїми фінансовими даними з авторизованими третіми сторонами, що стимулює створення інноваційних сервісів, таких

як персоналізоване управління фінансами, автоматизоване бюджетування та порівняння банківських продуктів» [4], при цьому, «технологія блокчейн стала основою сучасних платіжних систем, забезпечуючи прозорість, швидкість і безпеку транзакцій» [6].

Акцентуємо, що глобалізація та цифрові технології мають колосальний вплив на фінансову економіку, трансформуючи способи ведення бізнесу, управління фінансами та доступ до послуг [3, 4, 7, 9]. Так, глобалізація сприяла збільшенню обсягу прямих іноземних інвестицій (ПІІ), оскільки країни стали більш відкритими для іноземного капіталу, що в свою чергу, стимулювало економічний розвиток, створення нових робочих місць та підвищення конкурентоспроможності. Глобалізація призвела до інтеграції фінансових ринків, оскільки інвестори мають доступ до більшої кількості фінансових інструментів, а також можливість диверсифікувати свої портфелі через міжнародні активи. Глобалізація вимагає від країн адаптації своїх регуляторних систем до міжнародних стандартів, що призвело до посилення регулювання фінансових установ, особливо після фінансової кризи 2008 року, але також створило виклики для країн, які намагаються зберегти фінансову стабільність [1, 5]. Глобалізація сприяла зростанню волатильності валютних курсів через збільшення міжнародної торгівлі та інвестицій та посиленню нерівності у доходах і добробуті, хоча деякі регіони та групи населення отримують вигоду від глобального економічного зростання, інші залишаються поза увагою, що веде до соціальних напружень і політичної нестабільності. З глобалізацією зростає і екологічний слід фінансової діяльності, тому інвестори все більше враховують екологічні, соціальні та корпоративні управлінські (ESG) чинники при ухваленні рішень, що трансформує структуру інвестиційного портфеля. І саме, глобалізація стимулювала розвиток фінансових технологій (FinTech) [1, 3, 4]. Так, поява стартапів у сфері фінансових технологій змінила традиційні банки та фінансові установи, FinTech-компанії пропонують інноваційні рішення для платежів, кредитування, інвестицій та управління активами, що підвищує конкуренцію на ринку. Завдяки мобільним додаткам, онлайн-банкінгу та цифровим платіжним платформам фінансові послуги стають доступнішими. Люди можуть швидко відправляти гроші, інвестувати або отримувати кредити без відвідування банку, а peer-to-peer платформи (P2P) дозволяють здійснювати кредити між фізичними особами, обходячи традиційні фінансові установи. Зростання популярності мобільних платіжних

систем, таких як Apple Pay, Google Pay та інші, значно спростило процеси оплати. Це призвело до зменшення використання готівки і збільшення обсягу безготівкових транзакцій. Штучний інтелект (AI) аналізує великі обсяги даних для прогнозування ринкових трендів і управління інвестиціями, тобто, робо-радики допомагають інвесторам створювати портфелі та управляти ризиками, алгоритмічна торгівля автоматизує процеси купівлі-продажу акцій, оптимізуючи швидкість і точність рішень. Технологія блокчейну забезпечує прозорість, безпеку та скорочення витрат у фінансових транзакціях, оскільки, смарт-контракти автоматично виконують угоди без посередників, а вона стала основою для появи криптовалют, таких як Bitcoin та Ethereum, які створюють альтернативу традиційним валютам і змінюють уявлення про цінність грошей, що не тільки трансформувало способи інвестування й накопичення капіталу, але й вплинуло на традиційні фінансові системи, змусивши їх адаптуватися до нових реалій. Big Data та аналітика великих даних допомагає фінансовим установам розуміти клієнтів, прогнозувати їх поведінку і пропонувати персоналізовані послуги, а, банки використовують історію транзакцій для пропозиції вигідних кредитних умов і автоматизації процесів, що підвищують ефективність роботи.

Відбувається демократизація фінансів, оскільки технології знижують бар'єри для участі у фінансовій системі, цифрові платформи, такі як краудфандинг та P2P-кредитування, відкрили нові можливості для малих підприємств і стартапів отримувати фінансування, зменшуючи залежність від традиційних банків, а люди з будь-якого куточку світу отримують доступ до інвестицій, мікрокредитів та міжнародних платежів, все більше фінансових послуг переходять на модель підписки, що дозволяє споживачам отримувати доступ до послуг за фіксовану плату, замість одноразових виплат. Інновації в кібербезпеці допомагають зменшити ризики шахрайства та атак. Цифрові технології сприяють глобалізації фінансових послуг, розширюючи можливості для інвестицій та бізнесу. Як, наслідок, глобалізаційні процеси та цифрові технології за останнє десятиліття суттєво змінили ландшафт фінансової економіки, створивши нові різноманітні можливості і зробивши її більш інтегрованою, динамічною та інклюзивною, але ці зміни водночас висунули й нові виклики, які потребують адаптації та інновацій з боку фінансових установ і регуляторів. Так, науковці наголошують, що «особливої уваги потребує питання гармонізації національного фінансового законодавства

з міжнародними стандартами та забезпечення ефективної взаємодії державних інституцій із приватним сектором у сфері фінансової безпеки» [10, с. 190], і нині, особливо гостро «перед державою постає проблема щодо уникнення або часткового спрощення негативних наслідків від фінансової глобалізації» [5], а «фінансова інклюдія є одним із основних напрямів трансформації фінансового сектору в умовах цифровізації» [8].

Таким чином, серед позитивних аспектів виділимо [1, 2, 8]: доступ до нових міжнародних ринків, що зумовлює збільшення продажів та прибутку, а інвесторам дозволяє диверсифікувати портфелі й зменшувати ризики, пов'язані з конкретними регіонами; приплив іноземних інвестицій у країни, що розвиваються, що стимулює їх економічний розвиток; інтеграція та зростання зв'язків між фінансовими установами різних країн створює можливості для спільних проєктів і розвитку нових фінансових продуктів; створення інноваційних фінансових продуктів та послуг, оптимізація витрат, широке використання аутсорсингу та автоматизації; легший доступ малих та середніх підприємств до фінансування та покращення фінансової інклюдії для населення; зростання конкуренції, що зумовлює покращення якості товарів та послуг. Водночас, науковці звертають увагу, що «в умовах зростаючої цифровізації та поглиблення глобалізаційних процесів фінансова система країни стикається з новими викликами, які стосуються кібербезпеки, фінансової стабільності, ефективності державного регулювання, розвитку фінансових технологій та забезпечення прозорості економічних процесів» [10, с. 190]. Тобто, «адаптація банків до FinTech є важливим етапом їхньої трансформації та відповіддю на сучасні виклики» [2], а «сучасні технології кібербезпеки включають моніторинг у реальному часі, використання штучного інтелекту для виявлення загроз та автоматизацію процесів реагування на інциденти» [4]. Тобто, серед негативних аспектів визначимо [1, 4, 7, 8, 9]: тісна інтеграція глобальних ринків означає, що криза в одній країні може швидко поширитися на інші, так, фінансова криза 2008 року розпочалася в США, але мала глобальні наслідки, тому управління системними ризиками стає ключовим викликом; підвищується вразливість до глобальних потрясінь, зміни валютних курсів, торгові війни чи геополітична незбалансованість негативно впливають на фінансову стабільність багатьох країн; поглиблюється розрив між багатими та бідними країнами, залишаючи менше можливостей для тих, хто не має доступу до сучасних

фінансових послуг і технологій; зростаюча залежність від цифрових технологій створює вразливість у випадку технічних збоїв або інших проблем, пов'язаних з ІТ, посилюються ризики кібератак та фінансового шахрайства, а захист даних клієнтів і фінансових операцій стає пріоритетом для фінансових установ; різні країни мають різні норми, стандарти і підходи до фінансового регулювання, що ускладнює управління глобальними системними ризиками, особливо це стосується регулювання таких технологій, як криптовалюти, блокчейн і AI, використання яких випереджає існуюче регулювання, що створює складнощі для урядів та фінансових установ у встановленні адекватних правил і контролю; необхідність фінансувати екологічно чисті проекти та інтегрувати екологічні ризики у фінансові бізнес-моделі; автоматизація та AI генерують загрози трансформації традиційних ролей фінансових інституцій, викликаючи безробіття і необхідність перекваліфікації працівників; використання великих даних і AI у фінансах піднімає етичні питання конфіденційності, прозорості та відповідальності за рішення, прийняті на основі алгоритмів; підтримка довіри, оскільки у часи швидких змін фінансові установи повинні зберігати довіру клієнтів і суспільства, особливо після криз чи скандалів.

Таким чином, глобалізація та цифрові технології є ключовими чинниками розвитку фінансової економіки, але як бачимо, для забезпечення стабільності потрібні інновації, посилення регуляторної бази та тісна співпраця між країнами, фінансовими установами та технологічними компаніями. Важливим аспектом цифрової трансформації фінансової системи є також регуляторні ініціативи, які мають на меті забезпечити кібербезпеку, захист персональних даних і дотримання міжнародних стандартів у сфері фінансових технологій» [10]. Тобто, світ змінюється швидше, ніж будь-коли, опираючись на наукові публікації [3, 8] та власні дослідження обґрунтуємо три можливих стратегічних сценаріїв розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифрових технологій на найближче десятиліття:

Сценарій 1 «Цифрове панування», передбачає діджиталізацію фінансів (використання блокчейну, цифрових валют центральних банків (CBDC) та розширення безконтактних платежів) та розквіт фінтеху (нові гравці у фінансовому секторі продовжуватимуть інтегрувати штучний інтелект, біометрію та Big Data для надання послуг із високим рівнем персоналізації), що сприятиме створенню потужних цифрових платформ, які будуть домінувати у фінансовому секторі, формуванню потужних технологічних

компаній, які будуть пропонувати фінансові послуги, такі як кредитування, страхування та інвестиції, безпосередньо через свої платформи. Ключовими характеристиками цього сценарію будуть: концентрація фінансового ринку, тобто невелика кількість технологічних гігантів контролює більшу частину фінансового ринку, що зумовить зменшення конкуренції; персоналізація фінансових послуг, оскільки використання великих даних та штучного інтелекту дозволить створювати персоналізовані фінансові продукти для клієнтів; зростання фінансової інклюзії та нівелювання нерівності, так, завдяки доступу до цифрових платформ, люди з низьким доходом та з віддалених регіонів будуть отримувати доступ до усього спектру фінансових послуг, а мікрофінансування та блокчейн допоможуть зменшити економічну нерівність, дозволяючи усім верствам населення брати участь у глобальній економіці.

Сценарій 2 «Регуляторний баланс» передбачає те, що зростаюча потужність цифрових фінансових технологій призводить до того, що уряди та міжнародні організації введуть суворі регуляції й регламенти для забезпечення стабільності фінансових систем, що сприятиме встановленню регуляторних контурів щодо нових технологій, таких як криптовалюти, смарт-контракти та AI-управління фінансами та створенню глобальних стандартів у сфері регулювання цифрових фінансових послуг. Ключовими характеристиками цього сценарію будуть: глобальна співпраця, країни об'єднуються для розробки глобальних стандартів регулювання цифрових фінансових послуг, щоб запобігти фінансовим кризам та забезпечити прозорість; захист даних, тобто посилення правил щодо захисту особистих даних та конфіденційності користувачів; розвиток відкритих платформ, тобто уряди будуть підтримувати відкриті фінансові платформи, що дозволить новим учасникам ринку конкурувати з великими гравцями.

Сценарій 3 «Децентралізовані фінанси», що передбачає, що технології блокчейн і децентралізовані фінансові системи (DeFi) стають основними елементами фінансової економіки, що зумовить зменшення ролі традиційних банків і фінансових установ, сприятиме розвитку нових фінансових центрів у регіонах, таких як Азія чи Африка, змінить баланс глобального фінансового впливу та забезпечить екологічний фінансовий зсув. Ключовими характеристиками цього сценарію будуть: децентралізовані платформи, тобто користувачі можуть здійснювати фінансові операції без посередників, що знизить витрати та підвищить швидкість транзакцій; токенизація активів, різні види

активів стають токенизованими, що полегшує їх купівлю, продаж і обмін; зростання інвестицій у «зелені» проекти, такі як відновлювана енергетика, сталий транспорт, нові екотехнології та впровадження екологічних показників у кредитні рейтинги компаній; підвищення фінансової освіти, тобто зростає усвідомленість населення щодо фінансових технологій, що зумовить активніше використання децентралізованих фінансових рішень.

Звичайно, що окреслені стратегічні сценарії розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифрових технологій на найближче десятиліття можуть розвиватися паралельно або взаємодіяти один з одним, створюючи нові можливості та виклики для фінансової економіки у глобалізованому і цифровому світі. Підсумовуючи, зазначимо, що фінансова економіка стоїть на межі великих змін, які можуть зробити її більш технологічно досконалою, екологічною та інклюзивною, і щоб підготуватися до цих змін і можливих сценаріїв, визначимо ключові стратегічні орієнтири щодо розвитку фінансової економіки в умовах глобалізації та цифрових технологій [2, 3, 5]: інтеграція, розвиток і впровадження новітніх фінансових технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект (ШІ) та великі дані, що дозволить знизити витрати на фінансові послуги, підвищити їх доступність і зробити процеси більш прозорими, так, зокрема, використання смарт-контрактів для автоматизації угод значно зменшить ризики та витрати; глобальна співпраця між країнами та міжнародними організаціями для створення єдиних стандартів у фінансовій сфері, що включає регуляторні норми, які сприяють безпечному використанню цифрових валют, платіжних систем та інвестицій, стандартизація також допоможе зменшити бар'єри для міжнародних інвестицій та торгівлі; інвестування в освіту та підвищення фінансової грамотності населення, щоб забезпечити краще розуміння фінансових

продуктів та послуг, це може включати програми навчання для підприємців, молоді та широкої громадськості, що допоможе людям ефективніше використовувати нові технології та можливості на фінансових ринках. Ці стратегічні орієнтири сприятимуть розвитку фінансової економіки за різними можливими сценаріями, підвищуючи її стійкість, інноваційність і доступність у зрізі глобалізації та цифрових технологій.

**Висновки.** У статті уточнено, що фінансова економіка є фундаментальним компонентом сучасного глобального світу, оскільки вона поєднує в собі елементи фінансів та економіки. Відмічено, що глобалізація та цифрові технології мають колосальний вплив на фінансову економіку, трансформуючи способи ведення бізнесу, управління фінансами та доступ до послуг, виявлено позитивні та негативні аспекти цього впливу. Обґрунтовано три можливі стратегічні сценарії розвитку фінансової економіки у зрізі глобалізаційних змін та цифрових технологій на найближче десятиліття (цифрове панування; регуляторний баланс; децентралізовані фінанси) та окреслено їх ключові характеристики. Наголошено, що фінансова економіка стоїть на межі великих змін, які можуть зробити її більш технологічно досконалою, екологічною та інклюзивною, і щоб підготуватися до цих змін і можливих сценаріїв, визначено ключові стратегічні орієнтири щодо розвитку фінансової економіки в умовах глобалізації та цифрових технологій (інтеграція, розвиток і впровадження новітніх фінансових технологій; глобальна співпраця між країнами та міжнародними організаціями для створення єдиних стандартів у фінансовій сфері; інвестування в освіту та підвищення фінансової грамотності населення), які сприятимуть розвитку фінансової економіки за різними можливими сценаріями, підвищуючи її стійкість, інноваційність і доступність у зрізі глобалізації та цифрових технологій.

### Бібліографічний список

1. Білявський В., Білявська Ю., Уманців Ю., Шестак Я., Журба О., Хаванов А. Цифрові технології у фінансовому секторі економіки. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 4(57), 171–183. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4444>
2. Болдуєва О., Горбунова А., Кусакова Ю. Цифрова трансформація платіжних систем і роль банків у глобалізації фінансової інфраструктури. *Економіка та суспільство*. 2024. № 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-59>
3. Гелд Д., Мак-Грю Е. Глобалізація – антиглобалізація: пер з англ. Київ : К.І.С., 2004. 180 с.
4. Демчишак Н. Б., Лоїк Р. В., Лоїк А. В. Розвиток цифрових технологій у банківській системі України: інновації в кредитуванні, ризики та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3714/3636>
5. Довгалюк В. В. Роль фінансової глобалізації у розвитку фінансового ринку. *Ефективна економіка*. 2016. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5081>
6. Козир Ю. Р. Функціональна роль блокчейн технологій у трансформації платіжних систем. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 20. С. 112–116.

7. Линенко А. В., Герценко С.О. Фінансова глобалізація: проблеми та перспективи. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. № 3 (15). С. 188–193.
8. Поліщук В. Г., Іщук Л. І. Сутність фінансової інклюзії та доступності до фінансових продуктів. *Економічний форум*. 2022. № 1. С. 135–143.
9. Примостка Л. О., Чуб О. О. Фінансова глобалізація: сутність, форми прояву, наслідки. *Фінанси, облік і аудит*. 2011. № 18. С. 172–183.
10. Пузырьова П. В. Механізм забезпечення економічної безпеки у сфері сталого розвитку фінансової системи держави в умовах цифрової економіки та глобалізаційних змін. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 1 (283). С. 189–204.

### References

1. Biliavskiy V., Biliavska Yu., Umantsiv Yu., Shestak Ya., Zhurba O., & Khavanov A. (2024). Tsyfrovі tekhnolohii u finansovomu sektori ekonomiky [Digital technologies in the financial sector of the economy]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. No 4 (57). Pp. 171–183. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4444> [in Ukrainian]
2. Bolduiieva O., Horbunova A. & Kusakova Yu. (2024). Tsyfrova transformatsiia platizhnykh system i rol bankiv u hlobalizatsii finansovoi infrastruktury [Digital transformation of payment systems and the role of banks in the globalization of financial infrastructure]. *Ekonomika ta suspilstvo*. No 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-59> [in Ukrainian]
3. Held D. & Mak-Hriu E. (2004) Hlobalizatsiia – antyhlobalizatsiia [Globalization – anti-globalization], K.I.S., Kyiv. 180 p. [in Ukrainian]
4. Demchyshak N., Loik R. & Loik A. (2024) Rozvytok tsyfrovyykh tekhnolohii u bankivskii systemi Ukrainy: innovatsii v kredytuvanni, ryzyky ta perspektyvy [Development of digital technologies in the banking system of Ukraine: innovations in lending, risks and prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo*. vol. 61. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3714/3636> [in Ukrainian]
5. Dovhaliuk V. V. (2016) Rol finansovoi hlobalizatsii u rozvytku finansovoho rynku [The role of financial globalization in the development of the financial market]. *Efektivna ekonomika* No 7. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5081> [in Ukrainian]
6. Kozyr Yu. R. (2023) Funktsionalna rol blokchein tekhnolohii u transformatsii platizhnykh system [The functional role of blockchain technologies in the transformation of payment systems]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. No 20. Pp. 112–116. [in Ukrainian]
7. Lynenko A.V. & Hertsenok Ye.O. (2012) Finansova hlobalizatsiia: problemy ta perspektyvy [Financial globalization: problems and prospects]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*. No 3 (15). Pp. 188–193. [in Ukrainian]
8. Polishchuk V. H. & Ishchuk L. I. (2022) Sutnist finansovoi inkluzii ta dostupnosti do finansovykh produktiv [The essence of financial inclusion and access to financial products]. *Ekonomichniy forum*. No 1. Pp. 135–143. [in Ukrainian]
9. Prymostka L. O. & Chub O. O. (2011) Finansova hlobalizatsiia: sutnist, formy proiavu, naslidky [Financial globalization : the nature, manifestations, effects]. *Finansy, oblik i audyt*. No 18. Pp. 172–183. [in Ukrainian]
10. Puzyrova P. V. (2025) Mekhanizm zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky u sferi staloho rozvytku finansovoi systemy derzhavy v umovakh tsyfrovoy ekonomiky ta hlobalizatsiinykh zmin [Mechanism for ensuring economic security in the field of sustainable development of the state's financial system in the context of the digital economy and globalization changes]. *Aktualni problemy ekonomiky*. No 1 (283). Pp. 189–204. [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 16.03.2025

**Olena Gudz**

Doctor of Economics, Professor,  
Professor of the Department of Financial Markets and Technologies,  
State Tax University  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9982-7328>

## FINANCIAL ECONOMICS: STRATEGIC DEVELOPMENT SCENARIOS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND DIGITAL TECHNOLOGIES

**Objective.** The article clarifies that the financial economy is a fundamental component of the modern global world, as it combines elements of finance and economics. **Methods.** The research methodology includes general scientific provisions and special methods of recognizing economic phenomena and processes, in particular, the methods of deduction, induction, scientific abstraction, generalization, expert assessments, ranking and hierarchy were used. It is noted that globalization processes and digital technologies have significantly changed the landscape

of the financial economy over the past decade, creating new diverse opportunities and making it more integrated, dynamic and inclusive, but these changes have also posed new challenges that require adaptation and innovation from financial institutions and regulators. Results. At the same time, globalization and digital technologies have a tremendous impact on the financial economy, transforming the ways of doing business, managing finances and accessing services, and the positive and negative aspects of this impact have been identified. Three possible strategic scenarios for the development of the financial economy in the context of globalization changes and digital technologies for the coming decade are substantiated (digital dominance; regulatory balance; decentralized finance) and their key characteristics are outlined. Scientific novelty. It is noted that the outlined strategic scenarios can develop in parallel or interact with each other, creating new opportunities and challenges for the financial economy in a globalized and digital world. Practical significance. It is emphasized that the financial economy is on the verge of major changes that can make it more technologically advanced, environmentally friendly and inclusive, and in order to prepare for these changes and possible scenarios, key strategic guidelines for the development of the financial economy in the context of globalization and digital technologies have been identified (integration, development and implementation of the latest financial technologies; global cooperation between countries and international organizations to create uniform standards in the financial sphere; investment in education and increasing the financial literacy of the population), which will contribute to the development of the financial economy under various possible scenarios, increasing its sustainability, innovation and accessibility in the context of globalization and digital technologies.

**Keywords:** financial economics, financial system, globalization, digital technologies, strategic scenarios.